Lietas arhīva Nr. C-1662-17/13
ECLI:LV:RZRT:2017:1024.C32166217.2.S

AIZMUGURISKS SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2017. gada 24. oktobrī

Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesa
tiesnese Baiba Ozoliņa
ar tiesas sēdes sekretāru Dzintaru Kalniņu
piedaloties prasītājas pilnvarotam pārstāvim /pers. B/,
atklātā tiesas sēdē 2017. gada 25. septembrī izskatīja civillietu maksātnespējīgās Apdrošināšanas akciju sabiedrības "/Nosaukums A/" administratores /pers. C/ prasībā pret Sabiedrību ar ierobežotu atbildību "/Nosaukums B/" un Sabiedrību ar ierobežotu atbildību "/Nosaukums C/" par parāda piedziņu un piedziņas vēršanu uz nekustamo īpašumu.

Aprakstošā daļa

2017. gada 13. februārī maksātnespējīgās Apdrošināšanas akciju sabiedrības "/Nosaukums A/" (turpmāk – prasītāja) administratore /pers. C/ (turpmāk – administratore) cēlusi Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesā prasību pret atbildētāju Sabiedrību ar ierobežotu atbildību "/Nosaukums B/" (turpmāk – ķīlas devēja) un atbildētāju Sabiedrību ar ierobežotu atbildību "/Nosaukums C/" (turpmāk – atbildētāja) par parāda piedziņu un piedziņas vēršanu uz nekustamo īpašumu.

Prasītāja, pamatojoties uz Civillikuma 1281., 1290., 1319., 1753., 1756., 1765., 1828., 1867., 1869., 1943. un 1946. pantu, lūdz tiesu:

1. Piedzīt no atbildētājas prasītājas labā no 2012. gada 29. novembra pārjaunojuma līguma 2011. gada 21. aprīļa kredīta līgumam Nr. 40T-2011 izrietošo parādu 50 141 EUR, ko veido: pamatparāds 40 000 EUR; līgumiskie kapitāla lietošanas procenti no 2012. gada 29. novembra līdz 2016. gada 26. aprīlim 4293,33 EUR; likumiskie nokavējuma procenti no 2016. gada 27. aprīļa līdz 2017. gada 2. februārim 1847,67 EUR; līgumsods no 2016. gada 27. aprīļa līdz 2017. gada 2. februārim 4000 EUR;

2. Vērst piedziņu uz ķīlas devējai piederošajiem nekustamajiem īpašumiem: /adrese/, kadastra Nr. /numurs A/; /adrese/, kadastra Nr. /Numurs B/.

Prasības pieteikumā norādīts, ka ar Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesas 2016. gada 6. jūlija spriedumu pasludināts prasītājas maksātnespējas process. Par prasītājas maksātnespējas procesa administratori iecelta /pers. C/, sertifikāta Nr. 00525.

2011. gada 21. aprīlī starp prasītāju kā aizdevēju un /pers. E/ (turpmāk – aizņēmējs) kā aizņēmēju noslēgts Kredīta līgums Nr. 40T-2011 (turpmāk – Aizdevuma līgums), pamatojoties uz kuru aizņēmējam izsniegts aizdevums 40 000 EUR.

2011. gada 21. aprīlī starp prasītāju kā ķīlas ņēmēju un Sabiedrību ar ierobežotu atbildību "/Nosaukums B/", kā ķīlas devēju, lai nodrošinātu aizņēmēja no Aizdevuma līguma izrietošās saistības atbilstoši Aizdevuma līguma 5.1. punktā noteiktajam, tika noslēgti šādi ķīlas līgumi: Nr. 40T-2011/01, ar kuru par labu prasītājai ieķīlāts nekustamais īpašums /adrese A/, kadastra Nr. /numurs A/; Nr. 40T-2011/02, ar kuru par labu prasītājai ieķīlāts nekustamais īpašums Enerģētiķu šķērsiela 12-18, Daugavpils, kadastra Nr. /numurs B/.

Atbilstoši Ķīlas līgumu 1.6. punktos pieīgtajam katrā ieķīlātā nekustamā īpašuma zemesgrāmatas nodalījumā nostiprināta hipotēka 39 357,02 LVL jeb 55 999,99 EUR apmērā.

2012. gada 29. novembrī starp prasītāju, aizņēmēju, ķīlas devēju un atbildētāju noslēgts 2011. gada 21. aprīļa Kredīta līguma Nr. 40T-2011 pārjaunojuma līgums.

No Pārjaunojuma līguma 1. un 3. punkta izriet, ka pēc Pārjaunojuma līguma noslēgšanas Ķīlas līgumi paliek spēkā, nodrošinot prasītājas prasījumu pret atbildētāju, kas izriet no Pārjaunojuma līguma.

Administratore, ieskatoties ieķīlāto nekustamo īpašumu zemesgrāmatu nodalījumos, konstatējusi, ka līdz prasības pieteikuma sagatavošanas dienai ķīlas devējas īpašumā palikuši divi no sākotnēji ieķīlātajiem nekustamajiem īpašumiem. Tādēļ secināms, ka atbildētājas no Pārjaunojuma līguma izrietošās saistības nodrošinātas ar sekojošiem ķīlas devējai piederošajiem nekustamajiem īpašumiem: /adrese/, kadastra Nr. /numurs A/; /adrese/, kadastra Nr. /numurs B/, (turpmāk – Nekustamie īpašumi)

No Nekustamo īpašumu zemesgrāmatu nodalījumu izdrukām redzams, ka par labu prasītājai ieķīlātajiem Nekustamajiem īpašumiem aizlieguma atzīmju un hipotēku tiesiskais pamats grozīts no Ķīlas līgumiem uz Pārjaunojuma līgumu.

No Pārjaunojuma līguma 11. punkta izriet, ka Pārjaunojuma līgums stājas spēkā noslēgšanas (parakstīšanas) brīdī. No Pārjaunojuma līguma 1. punkta izriet, ka ar tā spēkā stāšanos aizņēmējs nodod un atbildētāja pieņem visas no Aizdevuma līguma izrietošās tiesības, pienākumus un uzņemtās saistības, un Aizdevuma līgums ar visiem tā grozījumiem, papildinājumiem un vienošanām, tajā skaitā ķīlu, procentiem un līgumsodu stājas spēkā starp atbildētāju un prasītāju. Pārjaunojuma līguma 4. punktā prasītāja apliecinājusi, ka aizņēmējs līdz Pārjaunojuma līguma noslēgšanai pienācīgi pildījis visas no Aizdevuma līguma izrietošās saistības, proti, veicis Aizdevuma līgumā noteiktos procentu maksājumus.

Savukārt saskaņā ar Pārjaunojuma līguma 5. punktu ar Pārjaunojuma līguma spēkā stāšanos atbildētājai bija jāveic maksājumi prasītājai atbilstoši Aizdevuma līgumā pieīgtajam.

No Pārjaunojuma līguma punktiem izriet, ka atbilstoši Civillikuma 1868. pantam ar Pārjaunojuma līguma noslēgšanu aizņēmēja vietā stājies jauns aizņēmējs jeb atbildētāja, kurai saistības pret kreditoru jeb prasītāju bija jāpilda saskaņā ar Aizdevuma līgumā pieīgto. Savukārt ķīlas devēja, parakstot Pārjaunojuma līgumu, apstiprinājusi, ka tai nav iebildumu, ka aizņēmēja vietā stājas jauns aizņēmējs jeb atbildētāja.

Saskaņā ar Aizdevuma līguma 1.1. un 4.2. punktā noteikto aizdevuma pamatsumma pilnā apmērā bija jāatmaksā 5 (piecu) gadu laikā, skaitot no aizdevuma izsniegšanas dienas. Aizdevums izsniegts 2011. gada 26. aprīlī. Līdz ar to aizdevuma pēdējā atmaksas diena bija 2016. gada 26. aprīlis.

No Aizdevuma līguma 1.1., 3.1. un 4.1. punkta izriet, ka par aizdevuma izmantošanu par katru kalendāro dienu bija maksājami līgumiskie lietošanas procenti 6 % gadā, veicot procentu maksājumus katru ceturksni. Atbilstoši Aizdevuma līguma 6.1. punktam par samaksas kavējumu atbildētājai jāmaksā līgumsods 0,25 % apmērā no parāda summas par katru kavēto dienu.

Atbildētāja no Pārjaunojuma līguma izrietošās saistības nav pildījusi pieīgtajā termiņā un noteiktajā apmērā. Proti, atbildētāja nav veikusi procentu maksājumus par aizdevuma izmantošanu saskaņā ar Aizdevuma līguma 4.1. punktu un aizdevuma pamatsumma nav atmaksāta līdz 2016. gada

26. aprīlim atbilstoši Aizdevuma līguma 1.1. un 4.2. punktā noteiktajam.

Saskaņā ar Pārjaunojuma līguma 1. un 3. punktu atbildētāja apliecinājusi, ka tā apņemas pret prasītāju izpildīt visas no Aizdevuma līguma izrietošās saistības, tajā skaitā blakus prasījumus. Savukārt, ķīlas devēja, parakstot Pārjaunojuma līgumu, atbilstoši Civillikuma 1869. pantā noteiktajam piekritusi, ka Nekustamie īpašumi kalpos kā nodrošinājums no Pārjaunojuma līguma izrietošajām saistībām, kuru izpilde noteikta atbilstoši Aizdevuma līguma saturam.

Kā izriet no Aizdevuma līguma 1.1. un 4.2. punkta, aizdevuma pamatsumma 40 000 EUR pilnā apmērā bija jāatmaksā līdz 2016. gada 26. aprīlim. Atbildētāja pamatsummu nav atmaksājusi pat daļēji līdz prasības pieteikuma sagatavošanas dienai.

Par kapitāla lietošanu atbildētājai saskaņā ar Aizdevuma līguma 1.1. punktu par katru dienu no Pārjaunojuma noslēgšanas dienas (2012. gada 29. novembra) līdz 2016. gada 26. aprīlim aprēķināti procenti – 6 % gadā par pamatsummas 40 000 EUR lietošanu. Līgumiskie lietošanas procenti nav atmaksāti. Līdz ar to kopējais neatmaksātais līgumisko lietošanas procentu apmērs par kapitāla lietošanu no 2012. gada 29. novembra līdz 2016. gada 26. aprīlim ir 8 293,33 EUR. Ņemot vērā, ka prasītāja atguvusi naudas līdzekļus par viena no ieķīlātā nekustamā īpašuma (/adrese/) pārdošanas 2016. gada 15. martā 4000 EUR apmērā, līgumisko lietošanas procentu parāds uz prasības pieteikuma sagatavošanas dienu ir 4293,33 EUR (8293,33 EUR – 4000 EUR), jo ar saņemto naudas summu atbilstoši Civillikuma 1843. pantam daļēji dzēsti līgumiskie lietošanas procenti.

Savukārt likumisko nokavējuma procentu apmērs atbilstoši Civillikuma 1759. panta 1. punktam un 1765. panta pirmajai daļai ir 6 % gadā no savlaicīgi neatmaksātā pamatparāda (40 000 EUR). Likumisko nokavējuma procentu apmērs no 2016. gada 27. aprīļa līdz prasības pieteikuma sagatavošanas dienai (2017. gada 2. februārim) ir 1847,67 EUR.

Savukārt no 2016. gada 27. aprīļa līdz prasības pieteikuma sagatavošanas dienai prasītāja saskaņā ar Aizdevuma līguma 6.1. punktu ir tiesīga prasīt līgumsodu 0,25 % apmērā no parāda (40 000 EUR) summas par katru kavēto kalendāro dienu. No Līgumsoda aprēķina izriet, ka tas no 2016. gada 27. aprīļa līdz prasības pieteikuma sagatavošanas dienai (2017. gada 2. februārim) ir 28 100 EUR, taču, ievērojot likuma "Par atjaunotā Latvijas Republikas 1937. gada Civillikuma saistību tiesību daļas spēkā stāšanās laiku un piemērošanas kārtību" 21. panta noteikumus, līgumsods tiek samazināts 10 % apmērā no pamatparāda, t. i. 4000 EUR.

No minētā izriet, ka atbildētājas kopējās parādsaistības ir 50 141 EUR, ko veido pamatparāds 40 000 EUR, līgumiskie kapitāla lietošanas procenti no 2012. gada 29. novembra līdz 2016. gada 26. aprīlim 4293,33 EUR, likumiskie nokavējuma procenti no 2016. gada 27. aprīļa līdz 2017. gada 2. februārim 1847,67 EUR un līgumsods no 2016. gada 27. aprīļa līdz 2017. gada 2. februārim 4000 EUR.

Ņemot vērā, ka atbildētāja savas saistības pret prasītāju nav izpildījusi atbilstoši Pārjaunojuma līguma noteikumiem, ievērojot Aizdevuma līgumā pielīgtos atmaksas termiņus, prasītājai ir tiesības lūgt sprieduma izpildi vērst pret ķīlas devēju, vēršot piedziņu uz Nekustamajiem īpašumiem zemesgrāmatā nostiprināto hipotēku apmērā. Turklāt kā iepriekš tika norādīts, tad Nekustamo īpašumu zemesgrāmatas nodalījumos reģistrētās hipotēkas nodrošina ne tikai galveno prasījuma izpildi, bet arī visu blakus prasījumu (lietošanas procentu, nokavējuma procentu un līgumsoda) izpildi.

Tiesas sēdē prasītājas pilnvarotais pārstāvis /pers. B/ prasību uzturēja uz tajā norādītajiem motīviem un pamatiem un lūdza tiesu prasību apmierināt.

Atbildētāju pārstāvji uz tiesas sēdi nav ieradušies, par tiesas sēdes laiku un vietu atbildētājiem paziņots Civilprocesa likumā noteiktajā kārtībā. Šādos apstākļos tiesa uzskata, ka lietu iespējams izskatīt atbildētāju prombūtnē, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 156. panta pirmo daļu.

Tiesa atzīst, ka apstākļos, kad atbildētāji nav snieguši paskaidrojumus un nav ieradušies pēc tiesas aicinājuma, nepaziņojot iemeslus, un nav konstatēti Civilprocesa

likuma 208.[1] panta trešajā daļā norādītie apstākļi, kuriem pastāvot aizmuguriska sprieduma taisīšana nav pieļaujama, ir pamats taisīt aizmugurisku spriedumu lietā.

Motīvu daļa

Tiesa, noklausījusies prasītājas pilnvarotā pārstāvja paskaidrojumus, izvērtējusi lietas materiālos esošos pierādījumus, uzskata, ka prasība ir apmierināma daļēji.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 93. panta pirmo daļu katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība, savukārt atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

Civilprocesa likuma 96. panta piektajā daļā noteikts, ka pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.

No lietas materiāliem redzams, ka 2011. gada 21. aprīlī starp AAS "/Nosaukums A/" kā aizdevēju un /pers. E/ kā aizņēmēju noslēgts Kredīta līgums Nr. 40T-2011 (11.-12. lietas lapa), pamatojoties uz kuru AAS "/Nosaukums A/" aizņēmējam izsniedza aizdevumu 40 000 EUR, nosakot procentu likmi 6 % apmērā gadā. Saskaņā ar aizdevuma līguma 1.1. un 4.2. punktos noteikto aizdevuma pamatsumma pilnā apmērā bija jāatmaksā 5 (piecu) gadu laikā, skaitot no aizdevuma izsniegšanas dienas.

No konta izdrukas redzams, ka 2011. gada 26. aprīlī prasītāja pārskaitījusi aizņēmējam nolīgto aizdevuma summu (13. lietas lapa). Tādējādi, saņemot aizdevuma summu, aizņēmējam iestājās pienākums to atmaksāt līdz 2016. gada 26. aprīlim atbilstoši noslēgtā līguma nosacījumiem.

2011. gada 21. aprīlī starp prasītāju kā ķīlas ņēmēju un Sabiedrību ar ierobežotu atbildību "/Nosaukums B/" kā ķīlas devēju, lai nodrošinātu aizņēmēja no Aizdevuma līguma izrietošās saistības atbilstoši aizdevuma līguma 5.1. punktā noteiktajam, noslēgti Ķīlas līgumi Nr. 40T-2011/01 (14. lietas lapa) un Nr. 40T-2011/02 (15. ietas lapa), ar kuriem prasītājas labā ieķīlāti nekustamie īpašumi /adrese A/, kadastra Nr. /numurs A/; /adrese/, kadastra Nr. /numurs B/. Atbilstoši Ķīlas līgumu 1.6. punktos pielīgtajam ieķīlātā nekustamā īpašuma zemesgrāmatas nodalījumā nostiprināta hipotēka 39 357,02 LVL jeb 55 999,99 EUR apmērā (17.-18., 19. lietas lapa).

2012. gada 29. novembrī starp prasītāju, aizņēmēju, atbildētāju un ķīlas devēju, noslēgts 2011. gada 21. aprīļa Kredīta līguma Nr. 40T-2011 pārjaunojuma līgums (16. lietas lapa). No Pārjaunojuma līguma 1. un 3. punkta izriet, ka pēc pārjaunojuma līguma noslēgšanas ķīlas līgumi paliek spēkā, nodrošinot prasītājas prasījumu pret atbildētāju, kas izriet no Pārjaunojuma līguma. No nekustamo īpašumu zemesgrāmatas nodalījuma izdrukas redzams, ka par labu prasītājai ieķīlātajiem nekustamajiem īpašumam aizlieguma atzīmes un hipotēkas tiesiskais pamats grozīts no ķīlas līguma uz pārjaunojuma līgumu (17.-18., 19. lietas lapa).

No pārjaunojuma līguma 1. punkta izriet, ka ar tā spēkā stāšanos aizņēmējs nodod un atbildētāja pieņem visas no aizdevuma līguma izrietošās tiesības, pienākumus un uzņemtās saistības, un aizdevuma līgums ar visiem tā grozījumiem, papildinājumiem un vienošanām, tajā skaitā ķīlu, procentiem un līgumsodu stājas spēkā starp atbildētāju un prasītāju. Savukārt saskaņā ar Pārjaunojuma līguma 5. punktu ar Pārjaunojuma līguma spēkā stāšanos atbildētājai bija jāveic maksājumi prasītājai atbilstoši aizdevuma līgumā pielīgtajam.

Civillikuma 1867. pantā noteikts, ka katru saistību tiesību var atcelt, pārvēršot to jaunā, ar dalībnieku sevišķu līgumu, ko sauc par pārjaunojumu. Pārjaunojumu var izdarīt vai nu tā, ka arī jaunajā prasījumā abas puses, tas ir, tiesīgais un saistītais, paliek tās pašas, kādas bijušas atceltā, pārgrozot tikai prasījuma tiesisko pamatu un būtiskos noteikumus, vai arī tā, ka pārgrozījums attiecas uz lietā piedalīgām personām un ka agrākā kreditora vai agrākā parādnieka vietā iestājas jauns (Civillikuma 1868. pants).

Saskaņā ar Civillikuma 1869. pantu pārjaunojuma sekas ir tās, ka agrākais prasījums ar visām pie tā piederīgām blakus tiesībām (ķīlu, galvojumu, procentiem, līgumsodu) izbeidzas, it kā tas būtu izpildīts, un tā vietā nodibinās jauns prasījums, uz kuru agrākā prasījuma blakus tiesības neattiecas, ja vien nav tieši norunāts pretējais.

Tiesa konstatē, ka saistības pārjaunojums jeb pārgrozījums attiecas uz personām, kuras piedalās lietā, jo agrākā aizņēmēja vietā iestājās atbildētāja. Ar lietā esošajiem dokumentiem ir pierādīts, ka atbildētāja pārņēma aizņēmēja saistības un pienākumus, kas izriet no kredīta līguma Nr. 40T-2011, tajā skaitā – apņēmās atmaksāt prasītājai aizdevuma summu.

Saskaņā ar Civillikuma 1943. pantu aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis. Atbilstoši Civillikuma 1828. pantam, ja izpildījuma laiks ir noteikts, tad parādniekam tas jāievēro, negaidot sevišķu kreditora atgādinājumu.

Civillikuma 1838. pantā noteikts, ka tas, ka samaksa izdarīta, jāpierāda tam, kas to apgalvo.

Lietā nav gūti pierādījumi tam, ka atbildētāja izpildīja savas saistības un atmaksāja prasītājai aizdevumu līdz 2016. gada 26. aprīlim vai līdz prasības celšanas dienai. Tādējādi ir pamats piedzīt no atbildētājas prasītājas labā pamatparādu 40 000 EUR.

Civillikuma 1753. pantā noteikts, ka ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu. Saskaņā ar Civillikuma 1756. pantu pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu. Savukārt Civillikuma 1946. panta pirmajā daļā noteikts, ka procenti par aizdevumiem dodami tikai tad, ja tie bijuši tieši norunāti vai ja parādnieks pielaidis nokavējumu. Saskaņā ar Civillikuma 1765. panta pirmo daļu procentu apmērs cieši jānosaka aktā vai darījumā. Ja tas nav darīts, kā arī tajā gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā.

Kā izriet no lietas materiālos esošā aizdevuma lietošanas procentu parāda aprēķina (20. lietas lapa), atbildētāja nav samaksājusi prasītājai aizdevuma lietošanas procentus no 2012. gada 29. novembra līdz 2016. gada 26. aprīlim par kopējo summu 8293,33 EUR. Savukārt no prasības pieteikuma izriet, ka no viena ieķīlātā nekustamā īpašuma pārdošanas prasītāja atguvusi 4000 EUR, kas ieskaitīti līgumisko procentu dzēšanai. Tā rezultātā līgumisko procentu apmērs uz prasības celšanas brīdi ir 4293,33 EUR.

Atbildētāja nav apstrīdējusi prasītājas iesniegto līgumisko lietošanas procentu aprēķinu, līdz ar to tiesa uzskata, ka prasītājas aprēķins ir pareizs un tiesiski pamatots. Tādējādi ir pamats piedzīt no atbildētājas prasītājas labā līgumiskos procentus par aizdevuma lietošanu no 2012. gada 29. novembra līdz 2016. gada 26. aprīlim 4293,33 EUR.

Saskaņā ar Civillikuma 1651. pantu nokavējums ir saistības izpildīšanas vai izpildījuma pieņemšanas prettiesīgs novilcinājums. No Civillikuma 1652. panta 3. punkta izriet, ka parādnieka nokavējums ar visām tā sekām iestājas pats no sevis, kad viņš palaidis garām termiņu, kas nolikts izpildīšanai vai nu ar likumu, vai ar līgumu, vai arī pēc parašas.

Par maksājuma saistību neizpildi līgumā noteiktajā termiņā prasītāja aprēķināja likumiskos nokavējuma procentus no 2016. gada 27. aprīļa līdz 2017. gada 2. februārim 1847,67 EUR, kā arī līgumsodu no 2016. gada 27. aprīļa līdz 2017. gada 2. februārim 4000 EUR.

Atbilstoši Civillikuma 1716. panta pirmajai daļai līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību neizpildi vispār, nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā). Savukārt Civillikuma 1756. pantā noteikts, ka pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu. Procenti par aizdevumiem dodami tikai tad, ja tie bijuši tieši norunāti, vai ja parādnieks pielaidis nokavējumu (Civillikuma 1946. pants).

2011. gada 21. aprīļa Kredīta līguma Nr. 40T-2011 6.1. punktā norādīts, ja aizņēmējs nav izpildījis saistības kredīta atmaksā un kredīta procentu samaksā termiņos un apmēros, kas paredzēti šā Līguma 1.1., 4.1., 4.2., 4.4., 7.2.2.p.p., aizņēmējam papildus jāapmaksā aizdevuma līgumsods 0,25 % apmērā no savlaicīgi nesamaksātās summas par katru nokavēto dienu.

Atbilstoši Daugavpils pilsētas zemesgrāmatas nodalījuma Nr. /numurs C/IV daļas 1., 2. iedaļas ierakstam Nr. 2.1. uz nekustamo īpašumu /adrese B/, nostiprināta hipotēka; līgumsoda apmērs – 0,25 % no parāda summas par katru nokavēto dienu.

Atbilstoši Daugavpils pilsētas zemesgrāmatas nodalījuma Nr. /numurs D/IV daļas 1., 2. iedaļas ierakstam Nr. 1.1. uz nekustamo īpašumu /adrese/, nostiprināta hipotēka; līgumsoda apmērs – 0,25 % no parāda summas par katru nokavēto dienu.

Prasītāja ir ievērojusi Civillikuma 1716. panta trešās daļas nosacījumus, aprēķinot līgumsodu 4000 EUR, kas nepārsniedz desmit procentus no pamatparāda summas. Līgumsods aprēķināts no 2016. gada 27. aprīļa līdz 2017. gada 2. februārim.

Civillikuma 1722. panta pirmajā daļā noteikts, ka līgumsodu par saistību nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā) var prasīt tikai tādā apmērā, kādā tas pārsniedz prasīto procentu summu, kas radusies pēc neizpildes iestāšanās brīža.

Ņemot vērā to, ka prasītāja lūdz piedzīt no atbildētājas arī likumiskos nokavējuma procentus 1847,67 EUR par to pašu periodu – no 2016. gada 27. aprīļa līdz 2017. gada 2. februārim, tiesa uzskata, ka prasītāja var prasīt līgumsodu tikai tādā apmērā, kādā tas pārsniedz prasīto procentu summu, kas radusies pēc neizpildes iestāšanās brīža, tas ir, 2152,33 EUR (4000 EUR-1847,67 EUR).

Tiesai nav pamata apšaubīt aprēķināto likumisko nokavējuma procentu summu 1847,67 EUR, jo ar lietas materiāliem pierādīts, ka atbildētāja savas saistības nav izpildījusi un aizdevuma summu nav atmaksājusi. Neveicot aizdevuma atmaksu līgumā noteiktajā termiņā, atbildētāja ir pieļāvusi nokavējumu, kas tai rada pienākumu maksāt prasītājai likumiskos nokavējuma procentus, kuru apmērs saskaņā ar Civillikuma 1765. pantu noteikts seši procenti gadā. Atbildētāja nav apstrīdējusi prasītājas iesniegto likumisko nokavējuma procentu aprēķinu, līdz ar to tiesa uzskata, ka prasītājas aprēķins ir pareizs un tiesiski pamatots.

Ievērojot norādīto, ir pamats piedzīt no atbildētājas prasītājas labā likumiskos nokavējuma procentus 1847,67 EUR no 2016. gada 27. aprīļa līdz 2017. gada 2. februārim un līgumsodu 2152,33 EUR no 2016. gada 27. aprīļa līdz 2017. gada 2. februārim.

Savukārt prasība daļā par līgumsoda 1847,67 EUR piedziņu ir noraidāma.

Tiesa uzskata, ka prasītājas prasība daļā par piedziņas vēršanu uz ķīlas devējai piederošajiem nekustamajiem īpašumiem /adrese/, kadastra Nr. /numurs A/; /adrese/, kadastra Nr. /numurs B/, ir pamatota un apmierināma.

Civillikuma 1278. pants nosaka, ka ķīlas tiesība ir tāda tiesība uz svešu lietu, uz kuras pamata šī lieta nodrošina kreditoram viņa prasījumu tādā kārtā, ka viņš var no tās dabūt šā prasījuma samaksu. Saskaņā ar Civillikuma 1280. pantu katrā ķīlas tiesībā ir nepieciešams prasījums, par ko šī ķīla atbild.

2011. gada 21. aprīļa Ķīlas līgumu Nr. 40T-2011/01 un Nr. 40T-2011/02 3.1. punktos norādīts, ka, ja gadījumos, kas paredzēti kredīta līguma 7.1. punktā, ķīlas ņēmējs ir tiesīgs bez īpaša ķīlas devēja pilnvarojuma vai atļaujas un bez griešanās tiesā brīvi rīkoties ar nekustamo īpašumu, tajā skaitā pārņemt to savā īpašumā, un/vai pēc sava ieskata pārdot bez pienākuma rīkot izsoli, iznomāt nekustamo īpašumu trešajām personām.

2012. gada 29. novembra Pārjaunojuma līguma 3. punktā puses noteikušas, ka Ķīlas līgumi Nr. 40T-2011/01 un Nr. 40T-2011/02 paliek spēkā, nodrošinot kreditora prasījumu, kuri tam var rasties pret jauno parādnieku saskaņā ar aizdevuma līgumu, izpildi.

Atbilstoši Civillikuma 1367. pantam hipotēka dod kreditoram lietu tiesību uz ieķīlāto nekustamo īpašumu tikai pēc ierakstīšanas zemesgrāmatā. Savukārt Civillikuma 1374. pantā noteikts, ka katrs zemes grāmatās ierakstīta prasījuma pārjaunojums arī jāieraksta šajās grāmatās; pretējā gadījumā tas saista vienīgi līdzējas puses, bet ne trešās personas.

Tiesa konstatē, ka uz nekustamajiem īpašumiem /adrese/, kadastra Nr. /numurs A/; /adrese/, kadastra Nr. /numurs B/, ir nostiprināta hipotēka par labu prasītājai 39 357,02 LVL jeb 55 999,99 EUR apmērā, kā arī zemesgrāmatā ir ierakstīts prasījuma pārjaunojums, ko apliecina Daugavpils pilsētas zemesgrāmatas nodalījuma Nr. /numurs C/un Nr. /numurs/ izdrukas.

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāts 2013. gada 10. oktobra spriedumā lietā Nr. SKC-166/2013 atzinis: „Atbilstoši Civillikuma

1278. pantam ķīlas tiesība ir neīpašnieka lietu tiesība, kuras uzdevums ir aizsargāt kreditoru un dot viņam iespēju pārdot parādnieka īpašumu, lai ar iegūtajiem naudas līdzekļiem segtu parādu. Atkarībā no ķīlas līgumā ietvertajiem noteikumiem ķīlas tiesības realizācija notiek vai nu Civilprocesa likuma 49. nodaļas (Nekustamā īpašuma labprātīga pārdošana izsolē tiesas ceļā), vai arī 50. nodaļas (Saistību bezstrīdus piespiedu izpildīšana) kārtībā. Tomēr, ja procesuālu iemeslu dēļ tas nav iespējams, ķīlas ņēmējs savu tiesību aizsardzībai var vērsties tiesā prasības kārtībā.

Ņemot vērā, ka ķīlas tiesība dod iespēju atņemt īpašuma tiesību pret īpašnieka gribu, pret personu, kura ir ieķīlājusi nekustamo īpašumu, ir ceļama prasība. Ja nekustamais īpašums ir ieķīlāts par svešu saistību, kā tas ir izskatāmajā lietā, tad kreditoram ir iespējams celt saistībtiesisku jeb personisku prasību pret galveno parādnieku par parāda piedziņu, kā arī lietisku prasību pret ķīlas devēju par ķīlas tiesības realizēšanu.

Minētie secinājumi ir saskanīgi arī ar tiesību doktrīnas atziņām, kurās, skaidrojot Civillikuma 1278. panta saturu, norādīts, ka ikkatrai piedziņai pēc hipotēku grāmatās ievestām ķīlas tiesībām ir lietisks raksturs un tā ir prasība par lietu tiesībām." (sk. Civillikumi ar paskaidrojumiem. Otrā grāmata. Lietu tiesības. Sastādījuši: senators F.Konrādi un Rīgas apgabaltiesas loceklis A. Walter. izd.,, Grāmatrūpnieks", 1935, 308.lpp.; Senāta 2012.gada 18.aprīļa spriedumu lietā Nr.SKC-167).

Civillikuma 1319. pants nosaka, ka ķīlas ņēmējs, kuru parādnieks nav noteiktā laikā apmierinājis, var meklēt sev apmierinājumu no ieķīlātās lietas un šajā nolūkā spert visus vajadzīgos soļus tās pārdošanai.

Civillikuma 1587. pants nosaka, ka tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības, nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

Tiesa atzīst, ka, noslēdzot 2011. gada 21. aprīļa Ķīlas līgumus Nr. 40T-2011/01 un Nr. 40T-2011/02 un 2012. gada 29. novembra Pārjaunojuma līgumu, ķīlas devēja ir tieši uzņēmusies nodrošināt atbildētājas saistību izpildi ar sev piederošo nekustamo īpašumu. Ņemot vērā to, ka atbildētāja nav izpildījusi savas saistības līgumā noteiktajā termiņā, un parāda summa nepārsniedz nostiprinātās hipotēkas apmēru, ir pamats vērst piedziņu uz ķīlas devējai piederošajiem nekustamajiem īpašumiem /adrese/, kadastra Nr. /numurs A/; /adrese/, kadastra Nr. /numurs B/.

Civilprocesa likuma 42. panta pirmā daļa nosaka, ka tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai.

Prasītājas administratore ir atbrīvota no tiesas izdevumu samaksas saskaņā ar Civilprocesa likuma 43. panta pirmās daļas 10. punktu.

Tiesa konstatē, ka prasītāja apvienojusi vienā prasībā divus dažādus prasījumus pret diviem atbildētājiem: prasījumu pret atbildētāju par parāda piedziņu, kā arī prasījumu pret ķīlas devēju par piedziņas vēršanu uz atbildētājai piederošo nekustamo īpašumu. Līdz ar to valsts nodeva par prasības pieteikumu daļā par parāda piedziņu no atbildētājas nosakāma saskaņā ar Civilprocesa likuma 34. panta pirmās daļas 1. punktu, savukārt valsts nodeva par prasības pieteikumu daļā par piedziņas vēršanu uz ķīlas devējai piederošo nekustamo īpašumu nosakāma atbilstoši Civilprocesa likuma 34. panta pirmās daļas 4. punktam.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 39. panta pirmās daļas 5. punktam un lietā esošajai Uzziņas lapai par ar lietas izskatīšanu saistītajiem izdevumiem, ar tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu saistītie izdevumi, šajā lietā ir 6,96 EUR.

Ņemot vērā norādīto, no atbildētājas valsts ienākumos piedzenama nesamaksātā valsts nodeva 1519,66 EUR (1202,28 EUR + 1,6 % no (48 293,33 EUR-28 457 EUR)) un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi EUR 3,48 EUR, savukārt no ķīlas devējas valsts ienākumos piedzenama nesamaksātā valsts nodeva 71,14 EUR un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 3,48 EUR**.**

Civilprocesa likuma 195. pants nosaka, ka, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa norāda prasītājas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt procentus, minot arī to apmēru. Saskaņā ar Civillikuma 1765.pantu gadījumos, kad likums noteic aprēķināt likumiskos procentus, tie ir seši procenti no simta gadā.

Tādējādi tiesa atzīst, ka prasītājai nosakāmas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt no atbildētājas likumiskos procentus 6 % gadā no nenomaksātās pamatparāda summas 40 000 EUR.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu termiņš sprieduma labprātīgai izpildei nosakāms 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 42., 93., 97., 189. - 190., 195., 204.[1] pantu, tiesa

nosprieda:

Prasību apmierināt daļēji.

Piedzīt no Sabiedrības ar ierobežotu atbildību "/Nosaukums C/" maksātnespējīgajās AAS "/Nosaukums A/" labā pamatparādu 40 00,00 EUR, līgumiskos kapitāla lietošanas procentus no 2012. gada 29. novembrim līdz 2016. gada 26. aprīlim 4293,33 EUR, likumiskos nokavējuma procentus no 2016. gada 27. aprīļa līdz 2017. gada 2. februārim 1847,67 EUR, līgumsodu no 2016. gada 27. aprīļa līdz 2017. gada 2. februārim 2152,33 EUR, kopā 48 293,33 EUR (četrdesmit astoņi tūkstoši divi simti deviņdesmit trīs *euro* 33 centi), vēršot piedziņu uz Sabiedrībai ar ierobežotu atbildību "/Nosaukums B/" piederošajiem nekustamajiem īpašumiem /adrese/, kadastra Nr. /numurs A/; /adrese/, kadastra Nr. /numurs B/.

Noteikt maksātnespējīgajai AAS "/Nosaukums A/" tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt no Sabiedrības ar ierobežotu atbildību "/Nosaukums C/" likumiskos procentus 6 % (seši procenti) gadā no nesamaksātās pamatparāda summas 40 000 EUR.

Piedzīt no Sabiedrības ar ierobežotu atbildību "/Nosaukums C/" valsts ienākumos valsts nodevu 1519,66 EUR (viens tūkstotis pieci simti deviņpadsmit *euro* 66 centi).

Piedzīt no Sabiedrības ar ierobežotu atbildību "/Nosaukums C/" valsts ienākumos ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 3,48 EUR (trīs *euro* 48 centi).

Piedzīt no Sabiedrības ar ierobežotu atbildību "/Nosaukums B/" valsts ienākumos valsts nodevu 71,14 EUR (septiņdesmit viens *euro* 14 centi).

Piedzīt no Sabiedrības ar ierobežotu atbildību "/Nosaukums B/" valsts ienākumos ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 3,48 EUR (trīs *euro* 48 centi).

Noteikt termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Maksātnespējīgās AAS "/Nosaukums A/" prasību pret SIA "/Nosaukums C/" un SIA "/Nosaukums B/" daļā par līgumsoda 1847,67 EUR (viens tūkstotis astoņi simti četrdesmit septiņi *euro* 67 centi) piedziņu noraidīt.

Prasītāja spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā 20 dienu laikā Rīgas apgabaltiesā, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesā.

Atbildētājas 20 dienu laikā no sprieduma noraksta nosūtīšanas dienas ir tiesīgas iesniegt Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesai pieteikumu par tiesvedības atjaunošanu un lietas izskatīšanu no jauna.

Tiesnese Baiba Ozoliņa